

# РЕШЕНИЕ

№ 5768

гр. София, 01.04.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 180 СЪСТАВ**, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ

при участието на секретаря ПАОЛА ЦВ. РАЧОВСКА  
като разгледа докладваното от АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ Гражданско дело  
№ 20231110168035 по описа за 2023 година

Производството по настоящото дело е образувано по подадена от И. К. Ц., искова молба насочена против „А.И.П.Д.П. - И.П.Н.“ ЕООД, с която са предявени искиви претенции с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за заплащане на сумата от **3527.56лв.** – дължимо, но неизплатено нетно трудово възнаграждение за м. ноември 2023г., чл. 222, ал. 1 КТ за заплащане на сумата от **4871.00лв.** – дължимо се обезщетение за прекратяване на трудовото правоотношение поради съкращаване на щата и чл. 224, ал. 1 КТ – обезщетение за неизползван допълнителен платен отпуск по реда на чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ в размер на 15 дни /по 5 дни за 2021г., 2022г. и 2023г./ в размер на **2000.00лв.**, ведно със законна лихва върху сумите от датата на депозиране на исковата молба до окончателното им изплащане.

**С протоколно определение от 08.03.2024г. /протокол л. 101/, на основание чл. 214 ГПК е допуснато изменение на иска с правно основание чл. 224 ГПК, като размерът на претенцията е увеличен от първоначално заявените 2000.00лв. на 3321.15лв.**

В исковата молба се навеждат доводи, че по силата на подписан Трудов договор №3/01.09.2019г., между страните са възникнали трудови правоотношения, по силата на които ищецът е престириал труд в полза на ответното дружество на длъжност „лекар по дентална медицина“ срещу трудово възнаграждение в размер на 1000.00лв. Сочи се, че с подписано допълнително споразумение от 01.10.2020г., размерът на основното трудово възнаграждение е променен, като е уговорено основното трудово възнаграждение да е 33% от изработения от ищеца месечен оборот на Клиниката. На следващо място се твърди, че е подписано и второ споразумение от 01.11.2021г., с което е уговорено основно трудово възнаграждение в размер на 35% от лично изработения от ищеца оборот. Навеждат се доводи, че на 01.11.2023г. ответното дружество е връчило на ищеца предизвестие № 000001, с което е уведомен, че трудовото му правоотношение се прекратява на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ поради съкращаване на щата, като на 01.12.2023г. се сочи, че е получил и Заповед № 003/01.12.2023г. за прекратяване на трудовото правоотношение. Релевират се съображения, че ответникът дължи на ищеца неизплатено трудово възнаграждение за м. 11.2023г. – в размер на 3527.56лв., обезщетение по чл. 222, ал. 1 КТ в размер на

брутно трудово възнаграждение за един месец - 4871.00лв. и 2000.00лв. – обезщетение за 15 дни неизползван отпуск по 5 дни за 2021г., 2022г. и 2023г.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът не е депозирал отговор на исковата молба.

**Съдът, като съобрази становището на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:**

Предявени са обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 128, т. 2 КТ, чл. 222, ал. 1 КТ и чл. 224, ал. 1 КТ.

**По иска с правно основание чл. 128, т. 2 КТ.**

Предмет на исковата претенция с правно основание чл. 128, т. 2 КТ е неизплатено нетно трудово възнаграждение за м.11.2023г. в размер на 3527.56лв.

В тежест на ищеца е да докаже по делото, че за процесния период между страните е било налично валидно трудово правоотношение, по силата на което е престираал труд в полза на ответното дружество на посочената длъжност и размера на дължимото му се нетно трудово възнаграждение за месец ноември 2023г.

В тежест на ответното дружество е да докаже плащане на претендираното от ищеца трудово възнаграждение.

От приложеното на л. 12 по делото копие на Трудово договор № 3/2019г., се установява, че между страните са възникнали трудови правоотношения, по силата на които ищецът е престираал труд в полза на ответника на длъжност „лекар по дентална медицина“ при трудово възнаграждение в размер на 1000.00лв.

С подписано на 01.10.2020г. допълнително споразумение /л.15/, размерът на основното трудово възнаграждение е изменен, като считано от 01.10.2020г. е в размер на 33% от лично изработения от ищеца месечен оборот.

Със следващо подписано на 01.11.2021г. допълнително споразумение към трудовия договор, считано от 01.11.2021г. е определен размер на трудовото възнаграждение – 35% от лично изработения месечен оборот от ищеца.

От заключението на вещото лице по допуснатата и изготвена съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като пълно, мотивирано и изготвено от лице, притежаващо нужния опит и професионална квалификация, се установява, че нетното трудово възнаграждение на ищеца за процесния м.11.2023г. е в размер на 3119.67лв., като в отговор на задача № 4 експертът е посочил, че същото не е изплатено от ответника.

По изложената аргументация следва извода за частична основателност на претенцията с правно основание чл. 128, т. 2 КТ, като искът следва да бъде уважен за сумата от **3119.67лв.**, като над тази сума до максимално предявения размер от 3527.56лв. или за разликата от 407.89лв., претенцията е неоснователна.

**По иска с правно основание чл. 224 КТ.**

Предмет на иска е претендирано обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ –за неизползван допълнителен платен отпуск по реда на чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ.

В тежест на ищеца е да докаже по делото, че за процесния период между страните са били налични валидни трудови правоотношения, по силата на които е престираал труд в полза на ответното дружество на посочената длъжност, че трудовото правоотношение е прекратено, че е имал право на допълнителен платен годишен отпуск на основание чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ, че има неизползван допълнителен платен годишен отпуск в размер на 15 дни за 2021г., 2022г. и 2023г., както и размера на дължимото се обезщетение за неизползван отпуск.

В тежест на ответника е докаже или ползването на отпуск за процесния период,

или плащане на обезщетението за неползването му.

Не се оспорва от ищеца, че е използвал целия платен годишен отпуск, регламентиран в чл. 7, ал. 1 от Трудовия договор. Този извод намира опора и в заключението на вещото лице, доколкото експертът е посочил, че за периода на трудовото правоотношение 01.09.2019г. – 01.12.2023г. ищецът е ползвал целия полагаем платен годишен отпуск в размер на 85 дни.

Предмет на исковата претенция е сумата от 3321.15лв. /след допуснатото изменение по реда на чл. 214 ГПК/, обезщетение за допълнителен отпуск по реда на чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ, а именно допълнителен отпуск съгласно чл. 2, т. 5 от Наредба за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск за работа с йонизиращи лъчения.

Съгласно материалноправната разпоредба на чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ *при условията на чл. 155, ал. 2 работникът или служителят има право на допълнителен платен годишен отпуск - за работа при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени, независимо от предприетите мерки - не по-малко от 5 работни дни;*

В чл. 155, ал. 2 КТ е регламентирано, че *при постъпване на работа за първи път работникът или служителят може да ползва платения си годишен отпуск, когато придобие най-малко 4 месеца трудов стаж.*

Доколкото трудовото правоотношение между страните е възникнало с подписване на трудов № 3/01.09.202019г., а предмет на претенцията е обезщетение за допълнителен платен годишен отпуск за 2021г, 2022г. и 2023г., настоящият съдебен състав намира, че е налице предпоставката, залегнала в материалноправната разпоредба на чл. 155, ал. 2 КТ, а именно ищецът да е придобил най-малко 4 месеца трудов стаж.

В чл. 156, ал. 2 КТ е законоустановено, че видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск, се определят с наредба на Министерския съвет.

В тази връзка е приета Наредбата за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск, приета на основание чл. 156, ал. КТ. Разпоредбата на чл. 2, ал. 4 от Наредбата предвижда право на допълнителен платен годишен отпуск за видове работи, извършвани при специфични условия и рискове за живота и здравето, които не могат да бъдат отстранени, ограничени или намалени.

Съгласно чл. 2, т. 5 от Наредбата право на допълнителен платен годишен отпуск имат работници и служители, които извършват работи в среда на йонизиращи лъчения.

От ангажираните от ищеца гласни доказателства, в частност разпита на свидетеля В.Г., се установи по делото, че по време на работата си при ответника, ищецът е извършвал трудови дейности свързани с работа с рентген за секторни снимки и ортопантомограф. Съдът кредитира показанията на свидетеля, като последователни, хронологично издържани и кореспондиращи с приобщената по делото доказателствена съвкупност.

Рентгеновите лъчи са основен вид йонизиращо лъчение, поради което настоящият съдебен състав намира, че на основание чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ вр. чл. 2, т. 5 от Наредбата за определяне на видовете работи, за които се установява допълнителен платен годишен отпуск, приета на основание чл. 156, ал. КТ, ищецът има право на допълнителен платен годишен отпуск за 2021г., 2022г. и 2023г., който по аргумент от чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ е в размер на 5 дни годишно или общо за трите години 15 дни.

Видно от заключението на вещото лице, размерът на дължимото се обезщетение по чл. 224 вр. чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ за 15 дни допълнителен платен годишен отпуск за исковия период е 3321.15лв.

По изложената аргументация, доколкото след допуснатото по реда на чл. 214

ГПК изменение на искът, претенцията е заявена именно за този размер, съдът намира че искът с правно основание чл. 224 ГПК се явява изцяло основателен за сумата от **3321.15лв.**

-

**По иска с правно основание чл. 222, ал. 1 КТ**

Съгласно материалноправната разпоредба на чл. 222, ал. 1 КТ, *при уволнение поради закръпване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване обема на работа, спиране на работата за повече от 15 работни дни, при отказ на работника или служителя да последва предприятието или неговото поделение, в което той работи, когато то се премества в друго населено място или местност, или когато заеманата от работника или служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен работник или служител, заемал преди това същата длъжност, работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя. Обезщетението е в размер на brutното му трудово възнаграждение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 1 месец. С акт на Министерския съвет, с колективен трудов договор или с трудовия договор може да се предвижда обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок работникът или служителят е постъпил на работа с по-ниско трудово възнаграждение, той има право на разликата за същия срок.*

В тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно, че трудовото правоотношение е прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ, размера на brutното трудово възнаграждение, получено за последния пълен отработен месец и обстоятелството, че е останал без работа в периода, за който претендира обезщетение.

В тежест на ответното дружество е да докаже по делото, че е изплатил на ищцата дължимото се обезщетение по чл. 222, ал. 1 КТ.

От приложенияте на л. 17 и л. 18 по делото копия на предизвестие № 00001 към Трудов договор № 004/01.09.2019г. и Заповед № 003/01.12.2023г., се установява, че трудовото правоотношение между страните е прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ – поради съкращаване на щата, респективно ищецът има право на обезщетението, систематизирано в материалноправната разпоредба на чл. 222, ал. 1 КТ, доколкото се установи и че след прекратяване на трудовото правоотношение е останал без работа за период от един месец.

Съгласно практиката на ВКС обезщетението по чл. 222, ал. 1 от КТ при прекратяване на трудово правоотношение се определя въз основа на полученото от работника brutно трудово възнаграждение за месеца, **предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за обезщетението**, доколкото не е предвидено друго / в този смисъл Решение № 789 от 19.04.2011 г. на ВКС по гр. д. № 142/2010 г., IV з. о., ГК, Определение № 225 от 10.03.2010 г. на ВКС по гр. д. № 176/2010 г., III з. о., ГК, Определение № 498 от 2.06.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4413/2021 г., III з. о., ГК/

Основанието за изплащане на обезщетение е прекратяване на трудовото правоотношение при наличие на една от хипотезите, систематизирани в материалноправната разпоредба на чл. 222, ал. 1 КТ. Съгласно практиката на ВКС / Решение № 420 от 17.08.2010 г. на ВКС по гр. д. № 905/2009 г., IV з. о., ГК/ правопораждащият факт или началният момент на вземането за обезщетение по чл. 222, ал. 1 КТ е връчване заповедта за уволнението, защото след този момент съгласно чл. 335 КТ трудовото правоотношение се прекратява, респективно трудовият договор преставя да действа за в бъдеще и да обвързва двете страни - работодателя и работника или служителя.

В процесния случай трудовото правоотношение е прекратено считано от 01.12.2023г., респективно релевантен е размерът на brutното трудово възнаграждение за предходния месец ноември 2023г. Видно от заключението на вещното лице по изготвената ССЧЕ размерът на обезщетението по чл. 222, ал. 1 КТ / brutното трудово

възнаграждение за м. 11.2023г. /е **3934.82лв.**, за която част претенцията се явява основателна, като над тази сума до максимално предявения размер от 4871.00лв. или за разликата от 936.18лв., искът е неоснователен.

По изложените съображения, съдът намира за неоснователни доводите на процесуалния представител на ищеца, наведени в проведеното на 08.03.2024г. открито съдебно заседание, че релевантен за определяне на обезщетението по чл. 222, ал. 1 КТ е брутният размер на трудовото възнаграждение за м.10.2023г., доколкото основаниято за прекратяване било възникнало през м.11.2023г.

### **По разноските:**

Предявени са искиви претенции за суми в общ размер на 11 719.71лв., уважената част е в размер на 10 375.64лв., респективно отхвърлената част е в размер на 1344.07лв., при каквото съотношение следва да бъдат разпределени разноските по делото.

На ищеца следва да се признаят разноски в размер на 1200.00лв. – адвокатско възнаграждение / договор л. 11/. Доколкото в договора не е посочен размер на възнаграждението по всеки от отделните искиве съдът приема, че за всеки от трите обективно кумулативно съединени иска е уговорено и платено възнаграждение в размер на 400.00лв. При съобразяване обстоятелството, че искът по чл. 224 КТ е уважен изцяло, а исковите претенции с правно основание чл. 128, т. 2 КТ и чл. 222, ал. 1 КТ са частично основателни и като взе предвид уважената и отхвърлената част съдът намира, че на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът следва да заплати на ищеца разноски в размер на **1076.87лв.**

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК и с оглед уважената част на исковите претенции ответникът следва да заплати по сметката на Софийски районен съд сумата от **724.88лв.**, от които 415.03лв. – държавна такса и 309.86лв. – депозит вещи лице.

Водим от гореизложеното, съдът

## **РЕШИ:**

**ОСЪЖДА „А.И.П.Д.П.-И.П.Н.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, да заплати на И. К. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, на основание чл. 128, т. 2 КТ сумата от **3119.67лв.** – неизплатено нетно трудово възнаграждение за м.11.2023г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 12.12.2023г. до окончателно изплащане на сумата, на основание чл. 224, ал. 1 вр. чл. 156, ал. 1, т. 1 КТ сумата от **3321.15лв.** /размер след изменение по чл. 214 ГПК / - обезщетение за неизползван допълнителен платен годишен отпуск за работа с йонизиращи лъчения за 15 дни за 2021г., 2022г. и 2023г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 12.12.2023г. до окончателно изплащане на сумата и на основание чл. 222, ал. 1 КТ сумата от **3934.82лв.** – обезщетение за прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ – поради съкращаване на щата, ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба – 12.12.2023г. до окончателно изплащане на сумата, **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 128, т. 2 КТ, в частта, за сумата от 407.89лв. и иска с правно основание чл. 222, ал. 1 КТ, в частта, за сумата от 936.18лв., като неоснователни.**

**ОСЪЖДА „А.И.П.Д.П.-И.П.Н.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на И. К. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, сумата от **1076.87лв.** – разноски.**

**ОСЪЖДА „А.И.П.Д.П.-И.П.Н.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, да заплати по сметката на Софийски районен съд сумата от **724.88лв.** / 415.03лв. – държавна такса и 309.86лв. – депозит вещи лице /.**

**ДОПУСКА**, на основание чл. 242, ал. 1 ГПК, **предварително изпълнение на решението** в частта, с която са уважени исковите претенции с правно основание чл. 128, т. 2 КТ, чл. 224, ал. 1 КТ и чл. 222, ал. 1 КТ.

Решението подлежи на обжалване, в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: \_\_\_\_\_